

Rząd troszczy się o potrzeby osób niepełnosprawnych

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów to jeden z priorytetów rządu Prawa i Sprawiedliwości.

Stąd też rząd podejmuje szereg działań mających na celu poprawę sytuacji osób z niepełnosprawnościami, w tym umożliwienie im rehabilitacji nie tylko zdrowotnej, ale również społecznej i zawodowej.

Zwiększenie dofinansowania kosztów pobytu osoby niepełnosprawnej w warsztatach terapii zajęciowej, łatwiej dostępne środowiskowe domy samopomocy, wyższe kryterium dochodowe w programie „Rodzina 500+”, umożliwienie opiekunom otrzymania zasiłku dla bezrobotnych lub świadczenia przedemerytalnego po śmierci osoby niepełnosprawnej, zwiększenie wsparcia z PFRON czy pomoc z programu „Za życiem” - to tylko niektóre z działań podejmowanych przez rząd Prawa i Sprawiedliwości na rzecz osób niepełnosprawnych.

Wśród działań Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na szczególną uwagę zasługują też zmiany legislacyjne, korzystne zarówno dla osób niepełnosprawnych, jak też ich pracodawców. Sytuacja osób niepełnosprawnych poprawia się również dzięki realizacji projektów finansowanych ze środków europejskich oraz zadań zleczanych organizacjom pozarządowym.

Od 1 stycznia 2017 roku weszły w życie przepisy, umożliwiające nabycie prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub świadczenia przedemerytalnego przez byłych opiekunów osób niepełnosprawnych, którzy utracili prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna z powodu śmierci osoby niepełnosprawnej, nad którą sprawowali opiekę.

Z początkiem 2017 roku weszła również w życie nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, która realizuje wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 18 listopada 2014 roku. W efekcie w rodzinach, w których wychowywana jest więcej niż jedna osoba niepełnosprawna, więcej niż jeden opiekun może pobierać świadczenie opiekuńcze z tytułu opieki nad osobą niepełnosprawną. W praktyce oznacza to, że jeśli w jednej rodzinie jest np. dwoje dzieci niepełnosprawnych, każdy z rodziców może otrzymywać świadczenie pielęgnacyjne z tytułu zakończenia aktywności zawodowej spowodowanego koniecznością sprawowania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem.

Kolejną formą wsparcia są środki na uczące się dzieci niepełnosprawne. Od tego roku środki te są przekazywane samorządom w ramach subwencji, a nie – jak dotychczas – w ramach ustawy o budżecie.

Wsparcie dla rodzin z osobami niepełnosprawnymi realizowane jest także poprzez program „Rodzina 500+”, w ramach którego przyznawane jest świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie. Przyznanie świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko, rozumiane jako jedyne lub najstarsze dziecko w wieku do ukończenia 18. roku życia, jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego, które wynosi 800 zł miesięcznie na osobę w rodzinie lub 1200 zł w przypadku rodzin, w których wychowuje się dziecko niepełnosprawne. Dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym kryterium dochodowe jest więc o 50% wyższe niż kryterium podstawowe. To jednak nie wszystko – od 1 stycznia 2017 roku świadczenie wychowawcze na drugie dziecko niepełnosprawne przysługuje także drugiemu z rodziców.

Z myślą o poprawie sytuacji osób z niepełnosprawnościami od 1 marca 2017 roku renta socjalna została podwyższona z 741,35 zł do 840 zł. To spektakularny, bo wynoszący ponad 13% i nienotowany wcześniej wzrost renty socjalnej, którym nie może wykazać się żaden poprzedni rząd. Wraz z tegoroczną waloryzacją rent i emerytur renta socjalna wzrosła do 865,03 zł. Tak wysokiego wzrostu świadczeń nie było od 5 lat.

Na uwagę zasługuje też nowa formuła dyskusji ze środowiskiem osób niepełnosprawnych. Dokonana została zmiana składu Krajowej Rady Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych, tak aby był to organ bardziej reprezentujący środowisko. Obecnie, zamiast dotychczasowego wąskiego składu podmiotów reprezentujących osoby niepełnosprawne (7 przedstawicieli), stanowią oni większość jej składu – 20 spośród 35 członków. Zmieniono sposób wyłaniania przedstawicieli osób niepełnosprawnych poprzez konieczność uzyskania poparcia dla kandydata 15 innych organizacji pozarządowych. Gwarantuje to większą niż dotychczas reprezentatywność środowiska.

Prezes Rady Ministrów powołał ponadto Zespół ds. Opracowania Rozwiązań w zakresie Poprawy Sytuacji Osób Niepełnosprawnych i Członków ich Rodzin. Na każde spotkanie powołanego przez premiera Zespołu zapraszana jest możliwie duża grupa osób niepełnosprawnych, ich reprezentantów i specjalistów zajmujących się tematyką niepełnosprawności.

Potwierdzeniem dialogu jest także to, iż ramach projektu współfinansowanego ze środków unijnych środowisku osób

niepełnosprawnych powierzone zostało badanie barier we wdrażaniu Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

Kolejną nowością jest Legitymacja Osoby Niepełnosprawnej – „Moja Legitymacja”. Nowy wzór legitymacji przewiduje możliwość zamieszczenia w niej informacji dotyczących odpowiednio stopnia niepełnosprawności oraz symbolu przyczyny niepełnosprawności. Informacje te są zamieszczane – wyłącznie za pomocą kodu QR – jedynie na wniosek osoby zainteresowanej lub przedstawiciela ustawowego dziecka. Nowe legitymacje posiadają również oznaczenie w alfabecie Braille’a. W celu zapobieżenia fałszowaniu legitymacji i korzystaniu z niej przez osoby nieuprawnione przewidziano szereg zabezpieczeń (legitymacja jest wykonana z materiału poliwęglanowego, posiada grawerowanie laserowe).

Zupełnie nowym rozwiązaniem jest kompleksowa oferta wsparcia dla rodzin wychowujących niepełnosprawne dzieci w ramach programu „Za życiem”. Program ten obejmuje m.in.: zapewnienie wszechstronnej opieki nad kobietą i dzieckiem w czasie ciąży i po porodzie, pomoc w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, dostęp do usług koordynacyjno-opiekuńczo-rehabilitacyjnych, a także specjalistyczne poradnictwo i pomoc asystentów rodziny. Wprowadzenie programu było możliwe dzięki uchwaleniu przez parlament ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Budżet programu „Za życiem” na lata 2017-2021 został zaplanowany na poziomie 3,1 mld zł.

Wejście w życie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” spowodowało potrzebę wprowadzenia zmian w niektórych ustawach. Stąd też parlament uchwalił ustawę z 22 czerwca 2017 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją programu „Za życiem”. Jest ona